

Obsah

- 9 Úvod
- 21 **Prameny a literatura, současný stav bádání**
- 33 **Výroba piva v přechodu od pozdně feudální ekonomiky k ekonomice tržně kapitalistické (od nástupu průmyslové revoluce do zrušení propinace: 1830–1869)**
  - 34 Měšťanské pivovarnictví v Moravské Ostravě
    - 36 Pronájem várek podle pořádky
    - 38 Pivovarský řád pravovárečné obce a její organizace
    - 40 Pivní regál předmětem veřejné dražby
    - 43 Výstavba nového pivovaru
    - 47 Pivovar v pachtu Vítkovických železáren
    - 50 Změny v době pobřežnové
  - 55 Velkostatkářské pivovarnictví na moravsko-slezském pomezí
    - 58 Pivovar režijního velkostatku (případ Polské Ostravy)
    - 59 Emfyteutický pivovar či tzv. „vařecí kréma“ (případ Radvanic)
    - 62 Pronájem propinace za účelem zřízení pivovaru (případ Vítkovic)
  - 63 Zrušení propinačního práva a jeho důsledky
- 71 **Industrializace pivovarnictví a proces koncentrace výroby a kapitálu (mezi volnou soutěží a kartelem: 1869–1918)**
  - 73 Završení výrobně technologické revoluce v měšťanském pivovaru
  - 76 Praktické projevy a důsledky konkurenčního boje
    - 77 Přeměna měšťanského pivovaru v soukromokapitalistický podnik
    - 82 Vznik místních zastoupení konkurenčních pivovarů
    - 84 Akcionizace pivovarského průmyslu
    - 95 Radvanický pivovar a socialistické konzumní družstevnictví
  - 100 Zaměstnanecká otázka
    - 100 Pracovní podmínky v ostravských pivovarech a odborové hnutí jejich zaměstnanců
    - 107 Sociální charakteristika pivovarských zaměstnanců

- 112 Formování pivovarského kartelu ve vztahu k hostinským živnostem
- 113 Hostinští jako prostředníci mezi výrobcem a konzumentem
- 119 Geneze kartelových dohod a tzv. ochrany zákazníků
- 124 Koncentrace pivovarnictví na počátku 20. století
- 134 Pivovary ve víru Velké války

139 Průmyslové pivovarnictví na cestě ke státně řízenému hospodářství (od „zlatých časů“ do znárodnění: 1918-1948)

- 140 Přechod z válečného řízeného hospodářství monarchie k restauraci liberálního kapitalismu v první republice
- 142 Změny v sociálním a pracovněprávním postavení zaměstnanců
- 145 Výrobní a technický rozvoj během příliš krátkých zlatých let
- 153 Dopady Velké hospodářské krize
  - 154 Ovládnutí Strassmannova pivovaru věřitelskými bankami
  - 159 Hledání východiska: návrat ke kartelizaci
  - 163 Krach pivovaru v Radvanicích
- 165 Trigon „průmysl – dělník – pivo“ v totalitárním režimu
  - 166 Důsledky mnichovské krize a začlenění do velkoprostorového hospodářství
  - 171 Nucená fúze jako součást germanizace hospodářství
  - 174 Následky válečných událostí a cesta ke znárodnění

185 Závěr

- 191 Seznam zkratek
- 192 Obrazová příloha
- 209 Seznam pramenů a literatury
- 220 Rejstřík jmenný
- 224 Rejstřík místní
- 227 Summary
- 231 Streszczenie
- 235 Zusammenfassung